vogelkoppenknipsels 9
verzameld door Wim Smeets

Hieronder treft u een overzicht aan van allerlei vogelkoppen (met een vogelnaam) met een verkorte inhoud van de bijbehorende artikelen die in verscheidene Nederlandse dagbladen zijn verschenen.

Valse ringen voor beschermde vogels
Algemeen Dagblad, 24 november 2001.
Bij twee handelaren in Leunen, Noord-Limburg, en Rosmalen heeft de Algemene Inspectiedienst ruim 150 beschermde vogels in beslag genomen. In Leunen werden ondermeer Steenuilen en Kwartels in beslag genomen. De vogels hadden geen of één valse ring om hun poot. In Rosmalen waren eind oktober 2001 al duizend beschermde vogels en een groot aantal valse ringen weggehaald.

Speurtocht naar uitgestorven vogels
Internationale Samenwerking, december 2001.
Kees Heij is gespecialiseerd in het herontdekken van uitgestorven gewaande vogelsoorten in Indonesië. Binnenkort wil hij op expeditie om het Bruijns Boshoen, dat nog nooit levend door westerse ogen is waargenomen, in het wild op te sporen. Over hetzelfde onderwerp een artikel in De Telegraaf van 5 januari 2002.

Kauwen in Bijlmerpark
de Volkskrant, 1 december 2001.
Duizenden Kauwen uit de omgeving van Amsterdam trekken aan het einde van de middag naar het Bijlmerpark in Zuidoost. In de populieren daar, bij de Flierbosdreef, bevindt zich een grote gemeenschappelijke slaapplaats. Tegen het einde van de winter nemen de aantallen op de slaapplaatsen langzaam af als de vogels zich verplaatsen naar de broedgebieden. Soms verzamelen zich nog wel grote groepen Spreeuwen, die op weg zijn naar Scandinavië.

Purperreiger krabbelt op
de Volkskrant, 1 december 2001.
Elke Purperreiger telt in Nederland, omdat er zo weinig van zijn. De stand is nu 450 broedparen en gemikt wordt op 600. In heel Nederland stabiliseert het aantal zich, alleen rond het Naardermeer en Ankeveen zijn er vorig jaar tien broedparen bijgekomen (totaal 52). De kleine opleving van de Purperreigers wordt gezocht in de omstandigheden in het overwinteringsgebied in West-Afrika. De laatste twee jaar was het er flink nat.

Nieuwe boot gedoopt voor Vogelklas Karel Schot
De Binnenvaartkrant, 4 december 2001.
Het Gemeentelijk Havenbedrijf Rotterdam heeft de Stichting Vogelklas Karel Schot een nieuwe boot ter beschikking gesteld waarmee in de haven bedreigde vogels kunnen

Elke Purpereiger telt in Nederland. De stand in 2001 was slechts 450 paren en op de meeste plaatsen neemt het aantal niet toe. Alleen rond het Naardermeer en Ankeveen kwamen er vorig jaar tien broedparen bij.
Foto: Wim Smeets.

worden gered. De actie past in het beleid van het Havenbedrijf dat sinds het begin van 2001 verantwoordelijk is voor het ruimen van olie in de havens van Rotterdam.

Uilen midden in woonwijk
De Telegraaf, 5 december 2001.
Zes Ransuilen, met hun typerende pluimoortjes, trekken veel bekijks in Harlingen, waar zij hun winterverblijf hebben opgeslagen in een boom midden in een woonwijk. De uilen soezenoverdag in een boom, zich weinig aantrekkend van de nieuwsgierigen die zich massaal vergapen aan de vogels.

Koekoekstreken
Trouw, 7 december 2001.
Hoe komt een eend aan zoveel mogelijk nageslacht? Mannetjes paren gewoon wat er te paren valt. Vrouwtjes stuiten daarentegen al snel op een biologische grens. Vrouwtjes van de Brilduiker hebben daar iets op gevonden. Ze leggen hun eieren in de nesten van soortgenoten. Sommige planten zich uitsluitend op deze parasitaire manier voort, andere broeden er zelf nog wat bij en een derde categorie probeert de klus helemaal alleen te klaren. Degenen die zowel de broedkas van de buren als die van zichzelf benutten, komen er het beste van af. Zij leggen ruim twaalf eieren, tegen zes bij de vrouwtjes die het alleen proberen. De pure parasieten schommelen hier qua succes tussenin.

Waarin een koerende duif Pavarotti aftroeft
Bionieuws, 8 december 2001.
Vogels kunnen als enige gewervelde pure tonen produceren. Tenminste, het komt puur uit de snavel. Het geluid dat diep in het vogellichaam ontstaat, bestaat nog uit vele frequenties.
De zoektocht naar het hoe en waarom van de pure tonen bij vogels duurt al een tijdje, er bestaat al een artikel over vogeltonen uit 1847. De aloude hypothese luidt dat de syrinx, het vocale orgaan bij vogels, slechts één frequentie produceert. Sinds kort bestaat het idee dat de syrinx ook boventonen maakt, maar dat die, voordat ze de snavel bereiken, op de een of andere manier worden weggefilterd.
De syrinx is genoemd naar de Grieks-mythologische riviernimf die in riet werd veranderd, waarna haar geliefde Pan daar een fluit uit sneed.

Zes Ransuilen trokken veel bekijks in Harlingen, waar zij in december 2001 in een boom midden in de stad een winterverblijf hadden.
Foto: Wim Smeets.

Plan Roerdomp moet moeras rond Doesburg redden
De Gelderlander, 12 december 2001.
De moerasvogels moeten weer volop gaan vliegen rondom Doesburg. Dat vindt de Vogelwerkgroep Stad en Ambt Doesborgh. Om dat voor elkaar te krijgen is een ambitieus plan van aanpak in elkaar getimmerd. Hiervoor is op 12 december het startschot gegeven bij het gemaal De Bevermeer in Angerlo.

Zwarte Ooievaar
De Toren, 12 december 2001.
Op 6 december cirkelde er een Zwarte Ooievaar over het ziekenhuis. Deze vloog richting de Vecht en vervolgens richting Bruchterveld-Brucht. In Hattem zijn ze ook waargenomen. Waarschijnlijk is de oorzaak de vorstinval in Polen waar zij genoodzaakt waren te vertrekken en uiteindelijk zijn ze hier aangekomen.

Aalscholvers helpen vissers door brasem op te ruimen
NRC-Handelsblad, 15 december 2001.

Vissers beschouwen de Aalscholver als een geduchte concurrent, maar nieuw onderzoek plaatst hem in een ander daglicht. Aalscholvers blijken bijzonder veel Brasem te eten en daardoor juist bij te dragen aan een betere, soortenrijke visstand. In de wateren die regelmatig door Aalscholvers worden bezocht, is de brasemstand sterk uitgedund. Door het terugdringen van de brasemstand worden ondiepe, troebele meren weer helder.

Notenkraker in Zeewolde
de Volkskrant, 22 december 2001.
Een Notenkraker heeft een hazelnoot bemachtigd in een klein plantsoen aan de Elzenlaan in Zeewolde. Samen met een soortgenoot bivakkeert de vogel al enkele weken in deze oosthoek van Zuid-Flevoland. De Notenkraker is een kraaiachtige die Nederland onregelmatig in de winter bezoekt.

Weidevogels steeds beter beschermd
Apeldoornse Courant, 27 december 2001.
Vijand nummer één voor de weidevogels wordt steeds vriendelijker. Zo blijkt uit het jaarverslag van de Vrijwillige Vogelbescherming: steeds meer vrijwilligers en boeren doen aan bescherming van deze vogels. Er is ook minder goed nieuws. Beter natuurbeheer heeft het aantal Kraaien, Buizerds, Torenvalken, Vossen en marterachtigen doen toenemen. Die lusten ook wel een eitje, ook van weidevogels. Deze krijgen het daardoor toch moeilijker. Predatie, het opeten van het ene beest door het andere, neemt steeds grotere vormen aan.

Reisplanning van trekvogels
De Telegraaf, 29 december 2001.
Een uitgebreid artikel over dr. Theunis Piersma (zie ook verderop in deze rubriek een artikel in Trouw van 16 januari 2002 en het Vogeljaar 49 (6) bladzijde 276) en diens onderzoeken aan Steenlopers en Kanoetstrandlopers in het Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee en de Rijksuniversiteit Groningen. Duidelijk is in ieder geval dat vogels gedurende de trektijd onvoorstelbaar kwetsbaar zijn, wat benadrukt hoe zorgvuldig wij om moeten gaan met onze Waddenzee waarvan al die vogels afhankelijk zijn.

Vogels en dieven allen gevlogen
Meppeler Courant, 31 december 2001.
Een 57-jarige Steenwijker stond zaterdagmorgen vreemd te kijken toen hij merkte dat zijn volière achter zijn woning open stond,

Aalscholvers helpen vissers door Brasem op te ruimen. Zij dragen daarmee bij aan een betere, soortenrijke visstand. Wim Smeets.

nadat het slot van de toegangsdeur was afgebroken en maar liefst vijftig vogels waren verdwenen.

Harry Potter-uil 'had niet hoeven te sterven'
de Volkskrant, 12 januari 2002.
De Sneeuwuil van Heerlen is dood. Hij heeft zijn korte verblijf in Nederland niet overleefd. Opgejaagd door Harry Potter-fans, vogelaars en camerateams en volledig uitgeput zakte het zeldzame beest donderdag in elkaar. Een dierenambulance voerde hem af. Gisteren is de Sneeuwuil in een roofvogelopvangcentrum overleden.
Op 13 maart verscheen er op internet (EuroBirdNet Nederland) van de hand van Ruud Vlek het volgend bericht: 'Terwijl het laboratorium te Lelystad nog steeds niet doorkomt met de bevindingen van het ingewandenonderzoek, is er toch al wat nader nieuws te melden van de eerste sectie die op de Sneeuwuil van Meerssen verricht is op het Zoölogisch Museum Amsterdam. Op grond van onnatuurlijke ruipatronen handelt het toch om een ontsnapte vogel. Dat bleek uit zeer ongelijkmatige rui van vleugelpennen, die wezen op gevangenschap, eerst in een te kleine kooi, later in een wat ruimere kooi. De vogel was zeer ziek en zat van binnen vol met parasieten, waar hij ook in vrijheid zeker aan zou zijn dood gegaan.
Hoewel deze gegevens nog niet officieel zijn, en de merkwaardige behandeling die het beest heeft ondergaan niet teniet doen, moge het toch een zekere troost zijn voor degenen die zich indirect medeschuldig voelden aan de onverkwikkelijke gang van zaken en de uiteindelijkedood van de vogel'.

Zeearend terug in Groningen
De Telegraaf, 16 januari 2002.
De Zeearend is onlangs weer in het Groningse Lauwersmeergebied neergestreken. De hoop dat het dier dit voorjaar in Nederland gaat broeden is bij Staatsbosbeheer en vogelliefhebbers groot. Het Lauwersmeergebied is steeds meer in trek bij de Zeearend. Het zou de kroon op het werk van Staatsbosbeheer zijn als dit voorjaar jonge Zeearenden uit het ei kruipen.

Vogel in Siberië naar Nederlander vernoemd
Trouw, 16 januari 2002.
Een vogelsoort die in Siberië voorkomt, is door een Russische bioloog-systematicus vernoemd naar een Nederlandse bioloog. Het gaat om een kanoet, een steltloper die zijn broedgebied heeft in de Novosibirsk Archipel in het Russische poolgebied. De vogel is vernoemd naar de Nederlandse ornitholoog dr. Theunis Piersma. Voortaan gaat de vogelsoort door het leven onder de naam *Calidris canutus piersmai.*

Uilenhuisje van woningcorporatie
De Telegraaf, 26 januari 2002.
Woningcorporatie Hedo in Dodewaard heeft haar 79-jarige huurder Jan Roodbeen verrast met een Kerkuilenkast. Timmerlieden hebben de houten driehoekige kast precies in de nok tegen de muur van de woning van de vogelliefhebber geplaatst. 'En nou maar hopen dat de eerste Kerkuil het stekje weet te vinden'. Jan Roodbeen is dolblij dat zijn wens is ingewilligd. Het uilenhuis heeft hij Nan genoemd, naar zijn overleden dochter.

Zeldzame steenarend in Drenthe
De Telegraaf, 19 februari 2002.
Een Steenarend is de afgelopen dagen gesignaleerd bij het Drentse Huis ter Heide in de omgeving van de Norgervaart.
De goudkleurige arend komt sporadisch in ons land. Kenners vermoeden dat de arend tijdelijk het afgelegen en stille natuurgebied Fochteloërveen als jaaggebied heeft uitverkozen in plaats van de bergachtige gebieden in Duitsland.

Mysterieuze dood eksters in A'dam
De Telegraaf, 26 februari 2002.
Tientallen Eksters vallen de laatste dagen onder raadselachtige omstandigheden bij bosjes dood neer in een klein stukje natuurgebied bij de Nieuwe Hemweg in Amsterdam. De Dierenbescherming staat voor een volstrekt raadsel. Een beheerder van een hondentrainingcentrum vond veertig dode Eksters op een stuk grond van circa vijfenzeventig bij vijftig meter. De Landelijke Inspectie Dienst van de Dierenbescherming is inmiddels met een onderzoek begonnen.

■ Wim Smeets, Bachlaan 111, 3752 HG Bunschoten. (033) 298 31 47. E-mail naar: <smeets.foto@hetnet.nl>. Verder te vinden op <www.wimsmeets.nl>.